

REINHARD, Frans, ambtenaar, activist (Brussel
2 maart 1850 - Hevadorp [Nederland] 30 juli
1921).

Reinhard behaalde het diploma van onderwijzer, maar werd reeds in 1869 ambtenaar bij het Brusselse gemeentebestuur. Wegens zijn Vlaamsgezindheid kreeg hij in feite nooit de benoemingen waar hij recht op had.

Ten tijde van burgemeester Karel Buls was hij gedurende lange tijd diens secretaris. In 1884 werd hij bureauchef, maar daarna werd hij geen enkele keer meer bevorderd.

Reinhard, die reeds van zijn jeugd af hevig Vlaamsgezind was, schreef talrijke pamfletten en brochures. Gedurende enkele tijd gaf hij met Em. Hiel ook het Brusselse weekblad Flandria uit. Hij is tevens stichter, voorzitter of secretaris geweest van talrijke verenigingen, niet alleen in het Brusselse, maar ook op nationaal vlak. Zo was hij voorzitter van het in 1888 opgerichte Verbond der Vlaamsche Grievencomiteiten, in 1890 was hij initiatiefnemer en medestichter van het Nationaal Vlaamsch Verbond (z. aldaar) en in 1892 van de Vlaamsche Volksraad (z. aldaar), waarvan hij secretaris werd. De Vlaamsche Volkspartij (z. aldaar), in 1893 opgericht, stond onder leiding van hem en van M. Josson. Reinhard maakte tevens deel uit van het bestuur van de Vlaamsche Volksbond (1893), die de verkiezingen van de Vlaamsche Volkspartij moest organiseren. Met Josson was Reinhard tussen 1900 en '14 de onbetwiste leider van de Brusselse flaminganten.

Reinhard, die ook een zeer goed redenaar was, toonde zich ten tijde van de Boerenoorlog (1899-1902) bijzonder actief om de sympathie en de solidariteit van de Vlamingen met de Boeren te bevestigen. Te dien einde organiseerde hij ook vele vergaderingen en betogingen; hij onderhield nauw persoonlijk contact met president Krüger.

Eind 1914 aarzelde Frans Reinhard inzake de houding die hij zou aannemen tijdens de bezetting. De franskiljonse mentaliteit in zijn werkmilieu op het stadhuis bracht hem er op 12 februari 1915 toe, met Josson, een oproep te laten verschijnen („Vlamingen”), waarin ze bevestigden dat ze Vlamingen waren, maar loyaal tegenover België. Ondanks deze laatste verklaring werd Reinhard in een geheim pamflet op gemene wijze aangevallen en ontving hij herhaaldelijk bedreigingen in zijn

brievenbus; toen koos hij de zijde van de activisten. Ook zijn vier zoons werden activist.

Op 13 juni 1916 stichtte hij met Josson, dr. Haller von Ziegesar e.a. de Vlaamsche Landsbond (z. aldaar), waarvan hij voorzitter werd. Na enkele maanden verloor de Bond echter van zijn dynamisme en viel uiteen. Er werden onderhandelingen gevoerd om tot samenwerking te komen met de Jong-Vlamingen, maar Reinhard zelf voelde daar niet veel voor.

Hij was nu 67 jaar oud, zijn gezondheid liet te wensen over en hij was verbitterd geworden. Het activisme in Brussel werd nu vooral geleid door de Jong-Vlamingen. Reinhard hield zich afzijdig en weigerde lid te worden van de Raad van Vlaanderen. Hij bleef nochtans een overtuigende activist, wat hij bij de Guldensporenviering in 1918 in het Palais de Glace te Brussel, waar hij feestredenaar was, nog eens zou bevestigen. Reinhard is zich steeds blijven inzetten voor de vernederlandsing van het onderwijs in Brussel.

In november 1918 week hij uit naar Nederland, waar hij nog een drietal moeilijke en harde jaren in ballingschap leefde.

WERKEN : *Het Vlaamsch te Brussel*, in *De Kleine Gazet* onder pseudoniem F. Goupil, 28 oktober 1883; vertaling : *Le Flamand à Bruxelles*, 1883); - *Algemeen verslag over de werking van het Nationaal Vlaamsch Verbond, 1891-1911* (1912); - *Vlamingen. Flamands* (1915); - *Réplique op het Réponse à M. Reinhard* (1915).

LITERATUUR : A.L. Faingnaert, *Verraad of zelfverdediging* (1933); - M. de Vroede, *Juliaan de Vriendt in de politiek en de Vlaamse Beweging* (1960); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, IV (1965); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, I (1969); - A. van Herreweghen, *Het activisme te Brussel* (licentiaatsverhandeling, Kath. Univ. Leuven, 1973).

AELBRECHT PEERENBOOM